

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γενική Δ/ση Περιβαλλοντικής Πολιτικής
Διεύθυνση Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας
Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών

Έργο

Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών, Σύνταξη Προεδρικών Διαταγμάτων Προστασίας και Σχεδίων Διαχείρισης για τις Περιοχές του Δικτύου Natura 2000
(Έργο ΕΠΜ)

Μελέτη

Μελέτη 4: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Θεσσαλίας

Οριστικό Τεύχος ΕΠΜ 2ης ομάδας περιοχών Παράρτημα Α, Κεφαλαίου 5

Μέτρα διαχείρισης Περιοχής Προστασίας Βιοποικιλότητας Λίμνης Ταυρωπού (ELBA 14101)

Ανάδοχος:

ECO-CONSULTANTS S.A.
BABIZOS - ZANNAKH MELETEΣ- EPEYNEΣ A.E.

Αετιδέων 5, 15561 Χολαργός, Τηλ.: 210 6540120, Fax: 210 6561004
E-mail: info@eco-consultants.gr, Website: www.eco-consultants.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΑΣΗ Ο.Ε.
εταιρεία μελετών

Αλ. Μιχαηλίδη 3, 546 40, Θεσσαλονίκη
Τ. +30 2310 85 14 84, Φ. +30 2310 84 13 37
URL www.HellenicForests.gr

Νοέμβριος 2024

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.	ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	5

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Για τη διαχείριση των τύπων οικοτόπων **που αποτελούν βοσκήσιμες γαίες** σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο (ΦΕΚ Α'164/2015, ΦΕΚ Β' 2331/2017, ν. 998/79, ν. 4351/2015) σε εθνικό επίπεδο απαιτείται η εκπόνηση Οριστικών Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης, τα οποία θα καθορίζουν την κατά χώρο και χρόνο τάξη της βόσκησης, σύμφωνα με την βοσκοϊκανότητα του κάθε τόπου έπειτα από δειγματοληψίες για τον υπολογισμό της παραγωγής της κάθε βοσκήσιμης γαίας. Στο πλαίσιο των μελετών αυτών θα καθορίζονται οι απαγορεύσεις, τα ειδικά μέτρα διαχείρισης αλλά και τα απαραίτητα έργα βελτίωσης των βοσκοτόπων.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές (ΦΕΚ Β' 2331/2017) «Σε περιοχές όπου υπάρχει πρόσφατη χαρτογράφηση της βλάστησης με τη μεθοδολογία των Τύπων Οικότοπων του Δικτύου Φύση/Natura 2000 (π.χ. σε Εθνικά Πάρκα), ο μελετητής καλείται να λάβει υπόψη του τη χαρτογράφηση αυτή και να την αξιοποιήσει σε συνδυασμό με τη μεθοδολογία που θα επιλέξει και να αντιστοιχήσει τους υφιστάμενους Τύπους Οικότοπων με τους τύπους λιβαδικής βλάστησης (ποολίβαδα, φρυγανολίβαδα, θαμνολίβαδα, δασολίβαδα) της περιοχής μελέτης». Επομένως στο πλαίσιο των εν λόγω μελετών θα ταξινομηθούν οι αντίστοιχοι τύποι οικοτόπων και θα προταθούν τα ειδικά μέτρα και περιορισμοί για τη διαχείρισή τους.

Οι βοσκήσιμες γαίες οι οποίες περιέχονται σε δασικά οικοσυστήματα τα οποία διαχειρίζονται σύμφωνα με δασοπονικές μελέτες, υπάγονται στις διατάξεις και τους όρους διαχείρισης της ΚΥΑ 1058/71977/2017 – Προδιαγραφές ΔΣΒ (ΦΕΚ Β' 2331/2017) μετά τη λήξη των περιορισμών βόσκησης. Στις περιπτώσεις που μη δημόσιες δασικού χαρακτήρα εκτάσεις υπάγονται σε περιοχές ευθύνης διαφορετικών Δασικών Υπηρεσιών, η εποπτεία ελέγχου γίνεται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από τη δασική νομοθεσία διατάξεις.

Για τη βόσκηση σε κηρυγμένες αναδασωτέες εκτάσεις λόγω πυρκαγιάς, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 107 του ν.δ. 86/1969 (ΦΕΚ 7 Α'), όπως αντικαταστάθηκαν με την περ. 4 της παρ. 7 του άρθρου 60 του ν. 4264/2014 και ισχύουν.

Τα προτεινόμενα από το Δ.Σ.Β. έργα για τη διαχείριση και βελτίωση των βοσκήσιμων γαιών, εκτελούνται κατόπιν έγκρισης των αντίστοιχων κατά κατηγορία, δασοτεχνικών ή δασοπονικών μελετών, οι οποίες προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία, όπως ισχύει και εφαρμόζεται κάθε φορά και κατόπιν εξασφάλισης τυχόν άλλων εγκρίσεων και αδειών που προβλέπονται.

Αναφορικά με τη διαχείριση των βοσκήσιμων γαιών σε επίπεδο λιβαδικού τύπου οικοτόπου, οι απειλές που υφίστανται οι εν λόγω εκτάσεις αποτελούν κυρίως αποτέλεσμα της έλλειψης οργάνωσης της βοσκής χωρικά και χρονικά στην ευρύτερη περιοχή αλλά και σε εθνικό επίπεδο.

Απαιτούμενο για την προστασία και διατήρηση των λιβαδικών τύπων οικοτόπων (δασολίβαδα, θαμνολίβαδα, ποολίβαδα) είναι η απογραφή/υπολογισμός – ως μελέτη βάσης – της βοσκοϊκανότητας και της βοσκοφόρτωσης με την εκπόνηση Οριστικών Διαχειριστικών Σχεδίων βόσκησης.

Η Διαχείριση των δασών και των δασικών εκτάσεων προβλέπεται από το ισχύον νομικό πλαίσιο να εκτελείται από τη Δασική Υπηρεσία σε εφαρμογή εγκεκριμένων Διαχειριστικών Μελετών που συντάσσονται σύμφωνα με τις Προσωρινές Πρότυπες Τεχνικές Προδιαγραφές της ΚΥΑ 158072/1120/1965, όπως τροποποιήθηκαν με την ΚΥΑ 166780/1619/2018. Στο πλαίσιο των Διαχειριστικών Μελετών μελετάται το δασικό οικοσύστημα αναφορικά με την παραγωγικότητά του, την κατάσταση εξέλιξης, τις πιέσεις και τους κινδύνους που το απειλούν καθώς και τις προοπτικές αξιοποίησής του με γνώμονα την αειφορία των καρπώσεων και του οικοσυστήματος.

Όσον αφορά την ταξινόμηση και την περιγραφή της δασικής βλάστησης χρησιμοποιείται επιστημονικά έγκυρη περιγραφή και ταξινόμηση των ζωνών και των Ειδών βλάστησης. Οι επιμέρους φυτικές διαπλάσεις που απαντώνται στην περιοχή μελέτης αναφέρονται βάσει των ζωνών βλάστησης όπως αυτές έχουν περιγραφεί από τον Σ. Ντάφη (1973) και τους Horvat, I, V. Glavac & H. Ellenberg (1973) ή/και των ορόφων βλάστησης όπως αυτοί έχουν περιγραφεί από το Γ. Μαυρομμάτη (1980).

Εφόσον τμήμα ή το σύνολο της έκτασης της υπό μελέτη περιοχής ανήκει στο δίκτυο προστατευόμενων περιοχών NATURA2000, για την εν λόγω έκταση γίνεται αναφορά στους τύπους

φυσικών οικότοπων, η έκταση των οποίων εμπεριέχεται εξ' ολοκλήρου ή τμηματικά στην περιοχή μελέτης, όπως περιγράφονται στο Παράρτημα Ι του άρθρου 20 της ΚΥΑ 37338/1807/Ε103/2010 «για τον καθορισμό μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση των φυσικών οικότοπων/ενδιαιτημάτων καθώς και της άγριας πανίδας και χλωρίδας, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ» (Β' 1289/28.12.1998). Ομοίως γίνεται αναφορά στους οικότοπους ενός Είδους και στα Είδη που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα ΙΙ, ΙV και V του άρθρου 20 της ανωτέρω ΚΥΑ. Επίσης λαμβάνονται υπόψη οι στόχοι διατήρησης και προστασίας των προστατευόμενων περιοχών, που έχουν καθοριστεί από το πρόγραμμα Εποπτείας και Αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης Ειδών και τύπων οικότοπων στην Ελλάδα, καθώς και τα αποτελέσματα αυτού και οι οδηγίες που έχουν δοθεί κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις των ν. 1650/86 και 3739/2011.

Επίσης λαμβάνονται υπόψη οι στόχοι διατήρησης και προστασίας των προστατευόμενων περιοχών, που έχουν καθοριστεί από το πρόγραμμα εποπτείας και αξιολόγησης της κατάστασης διατήρησης Ειδών και τύπων οικότοπων στην Ελλάδα, καθώς και τα αποτελέσματα αυτού και οι οδηγίες που έχουν δοθεί κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις διατάξεις των ν. 1650/86 και 3739/2011.

Ειδικά για τις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) και σε ότι αφορά τους δασοκομικούς χειρισμούς σε αυτές, λαμβάνονται υπόψη όσα ορίζει το άρθρο 5στ της ΚΥΑ 37338/1807/Ε103/2010 με τίτλο «Καθορισμός μέτρων και διαδικασιών για τη διατήρηση της άγριας ορνιθοπανίδας και των οικότοπων/ενδιαιτημάτων της...». Αντίστοιχα τηρούνται υποχρεώσεις και δεσμεύσεις που τίθενται από τη θεσμοθέτηση περιοχών ως προστατευόμενες, με οποιοδήποτε καθεστώς προστασίας, όπως τα Καταφύγια Άγριας Ζωής (ΚΑΖ).

Στο Δασικό Σχέδιο Διαχείρισης εξετάζονται επιπροσθέτως οι κίνδυνοι και ζημιές που μπορεί να προκύψουν στα δάση και δασικές εν γένει εκτάσεις της υπό μελέτη περιοχής από την κλιματική αλλαγή, την εισβολή και χωροκατακτητική εξάπλωση ξένων Ειδών, τη λειψυδρία, τις δασικές πυρκαγιές, καταιγίδες και άλλες φυσικές καταστροφές, ώστε να προτείνονται αντίστοιχα προληπτικά, κατασταλτικά, διαχειριστικά και δασοπολιτικά μέτρα, δίνοντας προτεραιότητα στην πρόληψη των αρνητικών επιπτώσεων, με σκοπό τη διατήρηση, βελτίωση και αποκατάσταση της ανθεκτικότητας και της πολυλειτουργικότητας των δασικών οικοσυστημάτων.

Επιπλέον, όσον αφορά τους δασικούς τύπους οικότοπων, η ισχύουσα δασική νομοθεσία και η δασολογική επιστήμη ορίζουν την αιφορική διαχείρισή τους, η οποία εκφράζεται μέσα από τις Διαχειριστικές μελέτες των Δασών. Τυχόν ζητήματα οπισθοδρόμησης των δασικών οικοσυστημάτων δεν προκύπτουν από την έλλειψη θεσμικών ή νομοθετικών διαδικασιών αλλά από την απουσία πόρων για την εφαρμογή και επιτήρηση που απαιτείται για την εφαρμογή των διαχειριστικών μελετών καθώς και για την εκπόνηση των τελευταίων.

Στους δασικούς τύπους οικότοπων (91M0, 9110, 9270) στους οποίους είναι καταγεγραμμένη η παρουσία δρυοκολαπτών (*Dryocopus martius*, *Dendrocopos leucotos*, *Dendrocopos syriacus*, *Leiopicus medius*, *Picus canus*) και ξυλοφάγων ασπονδύλων σκόπιμο είναι στις διαχειριστικές μελέτες των δασών να λαμβάνεται μέριμνα για τη διατήρηση ορισμένων μεγάλων σε ηλικία δένδρων και τη μη απομάκρυνση -κατά την υλοτομία- ορισμένων νεκρών και γέρικων δένδρων. Η διατήρηση των μεγάλων σε ηλικία δένδρα συντελούν και στο φώλιασμα πτηνών όπως *Ciconia nigra*, *Hieraaetus pennatus*, *Accipiter brevipes*, *Ficedula semitorquata*, κ.ά.

Στις διαχειριστικές μελέτες δασών αντιμετωπίζονται και τα απόκρημνα βράχια και βραχώδη πρηνή (8140, 8210), διότι αποτελούν χώρους αναπαραγωγής αρπακτικών.

Για τη διαχείριση των ποταμών απαιτείται και η διαχείριση των υδάτων καθώς και της παραποτάμιας βλάστησης, αποτελούμενη από ποώδη (6420, 72A0), θαμνώδη (92D0) ή δασώδη βλάστηση (92A0, 92D0, 92C0). Η διαχείριση των υδάτων (ποσότητα, ποιότητα) εμπίπτει κυρίως στην αρμοδιότητα των περιφερειακών διευθύνσεων υδάτων και των ΤΟΕΒ (όπου υπάρχουν). Η διαχείριση της κοίτης των ποταμών και της παραποτάμιας βλάστησης εμπίπτει στην αρμοδιότητα των δασικών αρχών και των δήμων.

Όσον αφορά τα ποτάμια της περιοχής (Πηνειός, Ίων, Ληθαίος) όλοι οι τύποι οικότοπων που εξαρτώνται από τον υδροφόρο τους, και αναφέρονται παραπάνω, θεωρούνται ότι ανήκουν στην διαχειριστική ενότητα των ποταμών διότι αναπτύσσονται σε προσχώσεις που έχουν εναποτεθεί από τους ποταμούς, και ανήκουν γεωμορφολογικά σε ποτάμιο σύστημα. Οι όχθες από προσχώσεις

είναι ευαίσθητες στη διάβρωση, πρέπει να προστατευτούν και η προστασία των όχθων εξασφαλίζεται ακριβώς από την παραποτάμια βλάστηση που υποστηρίζουν, σε θετική αλληλεπίδραση.

Τα μέτρα προστασίας του παραπάνω ποτάμιου συστήματος περιέχουν, εκτός από την αστυνόμευση της αλιείας και της ρύπανσης, την κατά προτεραιότητα αστυνόμευση από λαθρουλοτομίες και παράνομες αμμοληψίες. Ακόμα θα πρέπει να ρυθμίζονται τα περάσματα από τα κοπάδια λόγω πιθανών τοπικών καταστροφών των όχθων από υπερβολικά πατήματα.

Μέτρα διαχείρισης απαιτούνται και για τα **σπήλαια**, για τα οποία τεκμηριώνεται η σημασία τους για σημαντικά είδη ζώων (χειρόπτερα, ασπόνδυλα) τα οποία κινδυνεύουν από ενδεχόμενη μελλοντική τουριστική τους ανάπτυξη.

Τα εξειδικευμένα μέτρα διαχείρισης παρουσιάζονται στη συνέχεια, ανά ΠΠΒ, με την κωδικοποίηση και τον τρόπο παρουσίασης που υποδείχθηκαν από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΜΕΤΡΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	Μελέτη διαχείρισης της βόσκησης στα ανωδασικά λιβάδια
2. ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	MD_ELBA14101_CA05_01
3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	CA05 : Προσαρμογή της χορτοκοπής της βόσκησης κ.ά
4. ΤΥΠΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	Άλλο Μέτρο διατήρησης οικότοπων
5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Στη μελέτη διαχείρισης της βόσκησης του οικότοπου 6170 (ανωδασικά λιβάδια), να ληφθεί μέριμνα ώστε να μην μεταβληθεί η έκταση και η δομή τους λόγω υποβόσκησης. Περιοχή εφαρμογής: Στην ΕΖΔ αφορά έκταση 26 Ha του οικότοπου 6170 που εμπίπτει στην ζώνη ΖΔΟΕ- Γ2 .
6. ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΤΡΟΥ :	Διατήρηση της έκτασης και δομής τύπου οικότοπου (6170)
7. ΩΣ ΠΙΕΣΗ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	A10: Εκτατική βόσκηση ή βόσκηση μικρότερη της προδιαγραφείσας
8. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	ΕΖΔ «Περιοχή λίμνης Ταυρωπού» (GR1410001)
9. ΟΡΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΟΥ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΕΤΑΙ/ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	24.8 Βόσκηση
10. ΤΥΠΟΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ	6170: Ασβεστούχοι αλπικοί και υποαλπικοί λειμώνες
11. ΕΙΔΗ ΦΥΤΩΝ ΚΑΙ ΖΩΩΝ	
12. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Μεσοπρόθεσμο
13. ΧΡΟΝΙΚΟ ΒΑΘΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3-6 έτη
14. ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΜΕΤΡΑ	Μέτρο της ΕΖΔ GR1410002
15. ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑΣ	
16. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ	Υψηλή
17. ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΥΠΑΑΤ / Γενική Διεύθυνση Δασών Θεσσαλίας (έγκριση)
18. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Εκπονείται με ανάθεση από το ΥΠΑΑΤ
19. ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)
20. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) & Ταμείο Συνοχής
21. ΘΕΣΜΙΚΕΣ Η ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Υλοποίηση Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης
22. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ (ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ)	Το ΥΠ.Α.Α.Τ. ανέθεσε στις Περιφέρειες της χώρας την εκπόνηση Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης (ΔΣΒ). Η Προγραμματική Σύμβαση του Έργου «Εκπόνηση Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης σε επίπεδο ΠΕ στην περιοχή ευθύνης της Περιφέρειας Θεσσαλίας» μεταξύ του ΥΠ.Α.Α.Τ. και του Αναδόχου υπογράφηκε το έτος 2021. Το Έργο αφορά τη σύνταξη ενός ΔΣΒ για κάθε Π.Ε. της Περιφέρειας Θεσσαλίας, δηλαδή τη σύνταξη τεσσάρων Υποέργων, για συνολική έκταση 6.251.927,68 στρεμμάτων με συνολικό προϋπολογισμό 2.813.387,706 € (0,36 €/στρέμμα ή 0,45 €/στρέμμα με ΦΠΑ).

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	Διατήρηση ξέφωτων στον οικότοπο 9270
2. ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	MD_ELBA14101_CB05_01
3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	CB05: Προσαρμογή/αλλαγή πρακτικών διαχείρισης και εκμετάλλευσης δασών
4. ΤΥΠΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	Άλλο Μέτρο διατήρησης οικότοπων
5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Στη μελέτη δασικής διαχείρισης του οικότοπου 9270 (Ελληνικά δάση οξιάς με <i>Abies borisii-regis</i>) να ληφθεί μέριμνα για τη διατήρηση ξέφωτων διότι αποτελούν χώρους αναπαραγωγής και τροφοληψίας Ερπετών. Με τη σημερινή διαχείριση τα δάση οξιάς εμφανίζουν ομοιόμορφη ηλικιακή κατανομή, χωρίς πολλά διάκενα με συνέπεια το μειωμένο πλούτο και αφθονία ειδών ερπετών (χερσόβιων χελωνών). Σύμφωνα με τον Δασικό Κώδικα είναι υποχρεωτική η σύνταξη ανά δεκαετία Διαχειριστικής Μελέτης των δασών η οποία συντάσσεται είτε από την Δασική Υπηρεσία ή ανατίθεται σε δασολόγους μελετητές. Οι προδιαγραφές των Μελετών αυτών καθορίζονται βάσει της Υ.Α. 166780/1619/2018 (Β' 1420/25.4.2018). Οι κατευθύνσεις της Ε.Ε., αλλά και η Εθνική Στρατηγική για τα Δάση (όσον αφορά την προσαρμογή των δασικών οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή, αποθαρρύνουν την εγκατάλειψη των δασών και υπαγορεύουν την ανάγκη ορθολογικής- αειφορικής διαχείρισής τους. Η παλαιότερη κυρίαρχη αντίληψη της οικονομικής λειτουργίας του δάσους (αειφορία των καρπώσεων- ξυλοπαραγωγής) μετεξελίχθηκε σταδιακά στην άποψη ότι η αειφορία δεν πρέπει να επικεντρώνεται μόνο στο ξύλο, αλλά να καλύπτει το σύνολο των δασικών λειτουργιών (διαχείριση «Πολυαπλής Χρήσης των Δασών»). Περιοχή εφαρμογής: Η έκταση του οικότοπου 9270 είναι 343,4 Ha. Αφορά τμήμα της ζώνης ΖΔΟΕ- Γ2.
6. ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΤΡΟΥ :	Διατήρηση και βελτίωση οικότοπου ερπετών
7. ΩΣ ΠΙΕΣΗ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	B07: Απομάκρυνση των νεκρών και γέρικων δένδρων, συμπεριλαμβανομένων των υπολειμμάτων αυτών
8. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	ΕΖΔ «Περιοχή λίμνης Ταυρωπού» (GR1410001)
9. ΟΡΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΟΥ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΕΤΑΙ/ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	
10. ΤΥΠΟΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ	9270 : Ελληνικά δάση οξιάς με <i>Abies borisii-regis</i>
11. ΕΙΔΗ ΦΥΤΩΝ ΚΑΙ ΖΩΩΝ	<i>Testudo graeca</i> , <i>Testudo hermanni</i> , <i>Testudo marginate</i>
12. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Μεσοπρόθεσμο
13. ΧΡΟΝΙΚΟ ΒΑΘΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3-6 έτη
14. ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΆΛΛΑ ΜΕΤΡΑ	Μέτρα λοιπών ΠΠΒ
15. ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑΣ	
16. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ	Μέτρια
17. ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Γενική Διεύθυνση Δασών Θεσσαλίας
18. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	1.000 € (με παραδοχή μέσης τιμής 3 €/στρέμμα)
19. ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)
20. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
21. ΘΕΣΜΙΚΕΣ Η ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Υλοποίηση σχεδίων δασικής διαχείρισης
22. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ (ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ)	

**«Μελέτη 4: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Θεσσαλίας»
ΕΠΜ 2ης ομάδας περιοχών, Μέτρα διαχείρισης ζώνη ΠΠΒ Λίμνης Ταυρωπού**

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	Διατήρηση νεκρών και γέρικων δένδρων και διάκενων στα δρυοδάση
2. ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	MD_ELBA14406_CB05_02
3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	CB05: Προσαρμογή/αλλαγή πρακτικών διαχείρισης και εκμετάλλευσης δασών
4. ΤΥΠΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	Άλλο Μέτρο διατήρησης οικοτόπων
5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Στη μελέτη δασικής διαχείρισης του οικοτόπου 91M0 (δρυοδάση) να ληφθεί μέριμνα για τη διατήρηση των νεκρών και γέρικων δένδρων καθώς και την εγκατάλειψη κατά τις εργασίες συγκομιδής μεγαλύτερης ποσότητας υλοτομηθέντων δένδρων στις συστάδες, διότι αποτελούν χώρους αναπαραγωγής σαπροξυλικών κολεόπτρων. Με τη σημερινή διαχείριση τα δρυοδάση εμφανίζουν ομοιόμορφη ηλικιακή κατανομή, χωρίς πολλά ώριμα δένδρα και διάκενα με συνέπεια μειωμένο πλούτο και αφθονία ειδών πανίδας. Το μέτρο αποσκοπεί στη μείωση της πρεμνοφυούς διαχείρισης εις όφελος της σπερμοφυούς και στην αποφυγή αποψιλωτικής υλοτομίας, ώστε να βελτιωθούν οι οικοτόποι χειροπτέρων (<i>Myotis capaccinii</i>, <i>Miniopterus schreibersii</i>). Σύμφωνα με τον Δασικό Κώδικα, είναι υποχρεωτική, η σύνταξη ανά 10ετία Διαχειριστικής Μελέτης δασών η οποία συντάσσεται είτε από την Δασική Υπηρεσία ή ανατίθεται σε δασολόγους μελετητές. Οι προδιαγραφές των Μελετών αυτών καθορίζονται βάσει της Υ.Α. 166780/1619/2018 (Β' 1420/25.4.2018). ' Σημειώνεται ότι οι κατευθύνσεις της Ε.Ε., αλλά και η Εθνική Στρατηγική για τα Δάση (όσον αφορά την προσαρμογή των δασικών οικοσυστημάτων στην κλιματική αλλαγή), αποθαρρύνουν την εγκατάλειψη των δασών και υπαγορεύουν την ανάγκη ορθολογικής- αειφορικής διαχείρισής τους. Η παλαιότερη κυρίαρχη αντίληψη της οικονομικής λειτουργίας του δάσους (αειφορία των καρπώσεων- ξυλοπαραγωγής) μετεξελίχθηκε σταδιακά στην άποψη ότι η αειφορία δεν πρέπει να επικεντρώνεται μόνο στο ξύλο, αλλά να καλύπτει το σύνολο των δασικών λειτουργιών (διαχείριση «Πολλαπλής Χρήσης των Δασών»). Περιοχή εφαρμογής: Η έκταση του οικοτόπου 91M0 είναι 133,1 Ha. Αφορά στη ζώνη ΣΔΟΕ- Γ1 και τμήμα της ζώνης ΣΔΟΕ- Γ2 .
6. ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΤΡΟΥ :	Διατήρηση και βελτίωση οικοτόπου ασπονδύλων, χειροπτέρων
7. ΩΣ ΠΙΣΗ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	B07: Απομάκρυνση των νεκρών και γέρικων δένδρων, συμπεριλαμβανομένων των υπολειμμάτων αυτών
8. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	ΕΖΔ «Περιοχή λίμνης Ταυρωπού» (GR1410001)
9. ΟΡΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΟΥ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΕΤΑΙ/ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	
10. ΤΥΠΟΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ	91M0 : Πανωνικά-βαλκανικά δάση τουρκικής δρυός-κοινής δρυός
11. ΕΙΔΗ ΦΥΤΩΝ ΚΑΙ ΖΩΩΝ	Ασπόνδυλα: <i>Cerambyx cerdo</i>, <i>Lucanus cervus</i>. Χειρόπτερα: <i>Miniopterus schreibersii</i>, <i>Myotis capaccinii</i>
12. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Μεσοπρόθεσμο
13. ΧΡΟΝΙΚΟ ΒΑΘΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	3-6 έτη
14. ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΜΕΤΡΑ	
15. ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑΣ	
16. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ	Μέτρια
17. ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Γενική Διεύθυνση Δασών Θεσσαλίας
18. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	400 € (με παραδοχή μέσης τιμής 3 €/στρέμμα)
19. ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ)
20. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)
21. ΘΕΣΜΙΚΕΣ Η ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Υλοποίηση σχεδίων δασικής διαχείρισης
22. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ (ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ)	

**«Μελέτη 4: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Θεσσαλίας»
ΕΠΜ 2ης ομάδας περιοχών, Μέτρα διαχείρισης ΠΠΒ Λίμνης Ταυρωπού**

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	Παρακολούθηση προστατευτέου αντικειμένου (Μελέτες βάσης)
2. ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	MD_ELBA14101_CS03_01
3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	CS03: Βελτίωση ενδιαιτημάτων των ειδών των Οδηγιών
4. ΤΥΠΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	Εναπομένοντα κενά γνώσεων και ερευνητικές ανάγκες
5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Το μέτρο είναι εξειδικευμένο και αφορά στην βελτίωση των δεδομένων για τα προστατευτέα είδη πανίδας και χλωρίδας. Ειδικότερα το μέτρο αποσκοπεί στην καταγραφή του πλούτου και της αφθονίας, χωρικά εξαρτημένων των: • ενδημικών και σπάνιων φυτών, • ασπόνδυλων • ερπετών της χέρσου και των γλυκών νερών και αμφιβίων • αρτιοδάκτυλων • βίδρας • χειρόπτερων • Ιχθύων Επίσης στον εντοπισμό των χώρων διαχείμασης και των θερινών καταφυγίων των χειρόπτερων. Περιοχή εφαρμογής: Όλη η έκταση των χερσαίων τύπων οικότοπων της ΕΖΔ.
6. ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΤΡΟΥ :	Βελτίωση της γνώσης για τα προστατευτέα είδη
7. ΩΣ ΠΙΕΣΗ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	-
8. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	ΕΖΔ «Περιοχή λίμνης Ταυρωπού» (GR1410001)
9. ΟΡΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΟΥ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΕΤΑΙ/ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	-
10. ΤΥΠΟΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ	
11. ΕΙΔΗ ΦΥΤΩΝ ΚΑΙ ΖΩΩΝ	Ενδημικά και σπάνια φυτά, προστατευόμενα ασπόνδυλα, ερπετά, χειρόπτερα, αρτιοδάκτυλα, πτηνά
12. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Βραχυπρόθεσμα
13. ΧΡΟΝΙΚΟ ΒΑΘΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	-
14. ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΜΕΤΡΑ	Μέτρα λοιπών ΠΠΒ
15. ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑΣ	
16. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ	Υψηλή
17. ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΥΠΕΝ / Μονάδα Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών Θεσσαλίας
18. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Εκτιμώνται 50 απαιτούμενες ημέρες παρακολούθησης με αμοιβή ανθρωποημέρας επιστήμονα εμπειρίας 10-20 ετών, (450 €/d), με την ανάλογη αναπροσαρμογή (607,95~608€/d). Δηλαδή προκύπτει 50 μέρες x 608€ = 30.400€
19. ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Πράσινο Ταμείο
20. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	
21. ΘΕΣΜΙΚΕΣ Η ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
22. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ (ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ)	

**«Μελέτη 4: Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Θεσσαλίας»
ΕΠΜ 2ης ομάδας περιοχών, Μέτρα διαχείρισης ζώνη ΠΠΒ Λίμνης Ταυρωπού**

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	Απομάκρυνση ξενικών ειδών ψαριών
2. ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	MD_ELBA14101_C103_01
3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΕΤΡΟΥ	C103: Διαχείριση, έλεγχος ή εξάλειψη άλλων χωροκατακτητικών ξενικών ειδών
4. ΤΥΠΟΣ ΜΕΤΡΟΥ	Άλλο Μέτρο διατήρησης ειδών
5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΜΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην απομάκρυνση ξενικών και επεκτατικών Ειδών ψαριών (<i>Lepomis gibbosus</i>, <i>Gambusia holbrooki</i>) απ' τον ταμιευτήρα Ταυρωπού Η διαχείριση των ξενικών ειδών περιλαμβάνει την επιλεκτική αλίευση και απομάκρυνσή τους με στόχο τη μείωση και τελικά την κατάρρευση αυτών των πληθυσμών. Για το σκοπό αυτό απαιτείται η σύνταξη σχεδίου αλίευσης, στο οποίο θα καθοριστούν οι καταλληλότερες θέσεις και εποχές καθώς και τα ενδεικνυόμενα αλιευτικά εργαλεία. Κατά τη συλλογή των διχτύων θα επιδιωχθεί η άμεση αφαίρεση μη ξενικών ειδών και επιστροφή τους στο υδάτινο οικοσύστημα. Τα άτομα των ξενικών ειδών που θα συλλέγονται, θα προωθούνται σε εξειδικευμένη μονάδα για αποτέφρωση. Για τις αλιεύσεις θα χρειαστεί η συνδρομή επαγγελματιών αλιέων. Περιοχή εφαρμογής: Ταμιευτήρας Ταυρωπού.
6. ΣΤΟΧΟΣ ΜΕΤΡΟΥ :	Βελτίωση της κατάστασης διατήρησης ιθαγενών ιχθύων μέσω της πληθυσμιακής μείωσης των ξενικών ειδών
7. ΩΣ ΠΙΕΣΗ ΑΝΑΦΕΡΕΤΑΙ	I01: Εισαγωγή ξενικών και επεκτατικών ειδών στο περιβάλλον της Ε.Ε.
8. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΜΕΤΡΟ	ΕΖΔ «Περιοχή λίμνης Ταυρωπού» (GR1410001)
9. ΟΡΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΟΥ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΕΤΑΙ/ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ	24.9. Αλιεία (ερασιτεχνική και επαγγελματική)
10. ΤΥΠΟΙ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ	
11. ΕΙΔΗ ΦΥΤΩΝ ΚΑΙ ΖΩΩΝ	Ξενικά είδη ιχθυοπανίδας
12. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	Μακροπρόθεσμα
13. ΧΡΟΝΙΚΟ ΒΑΘΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	6-12 έτη
14. ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΜΕΤΡΑ	
15. ΒΑΘΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑΣ	
16. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΜΕΤΡΟΥ	Χαμηλή
17. ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΥΠΕΝ / Μονάδα Διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών Θεσσαλίας
18. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	30.000 €
19. ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) & Ταμείο Συνοχής)
20. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	
21. ΘΕΣΜΙΚΕΣ Η ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	
22. ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ (ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ)	